

ANALIZA SAVJETOVANJA O UNAPREĐENJU SUSTAVA I OBLIKA PODRŠKE NACIONALNE ZAKLADE ZA RAZVOJ CIVILNOGA DRUŠTVA

Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva organizirala je u veljači i ožujku ove godine javno savjetovanje o unapređenju sustava i oblika podrške koju pruža razvoju civilnoga društva u Republici Hrvatskoj kroz svoj Program dodjele financijskih potpora i operativno djelovanje.

Na regionalnim savjetovanjima održanim u Splitu, Zagrebu, Rijeci i Osijeku bilo je nazočno ukupno 207 predstavnica i predstavnika organizacija civilnoga društva. Na savjetovanjima su predstavljeni dosadašnji modeli podrške Nacionalne zaklade uz prijedloge unapređenja kojima bi se moglo odgovoriti na izazove i ograničenja predvidiva u recesijsko vrijeme te je vođen razgovor s nazočnim predstavnicama i predstavnicima organizacija civilnoga društva o njihovim prijedlozima unapređenja sustava i oblika podrške Nacionalne zaklade, a prema dosadašnjim iskustvima i stvarnim potrebama razvoja civilnoga društva na svim razinama od nacionalne, regionalne do lokalne razine.

Kako bi omogućila sudjelovanje i onima koji nisu bili u mogućnosti nazočiti javnim regionalnim savjetovanjima, Nacionalna zaklada je od 19. veljače do 26. ožujka 2010. organizirala i e-savjetovanje u cilju prikupljanja mišljenja i prijedloga zainteresiranih organizacija civilnoga društva elektroničkim putem. Na ovaj dodatni oblik savjetovanja odazvalo se 10 organizacija koje su na posebno otvorenu adresu elektroničke pošte savjetovanje@zaklada.civilnodrustvo.hr poslale svoje prijedloge unapređenja sustava i oblika podrške Nacionalne zaklade.

Većina prijedloga za unapređenje odnosila se na:

- potrebu ujednačavanja prilika za ostvarivanje financijske potpore Nacionalne zaklade kako razvijenijim i organizacijski snažnijim udrugama tako i udrugama koje djeluju lokalno i većinom volonterski uz mogućnost stvaranja uvjeta za njihovo povezivanje, zajednički rad na projektima i prijenos znanja;
- daljnje iznalaženje učinkovitih modela za ujednačeniju regionalnu pokrivenost dodjele financijske potpore Nacionalne zaklade najkvalitetnijim prijavama organizacija civilnoga društva na natječaje i pozive za iskaz interesa;
- nužnost sustavne podrške kroz sufinanciranje, predfinanciranje i međufinanciranje projekata organizacija civilnoga društva odobrenih iz fondova i programa Europske Unije;
- stvaranje novih oblika podrške pomoću internetskog povezivanja organizacija civilnoga društva, stvaranje baza znanja i baza podataka o stručnjacima i stručnjakinjama koji svojim znanjem i iskustvom mogu pružiti dodatnu podršku razvoju organizacija civilnoga društva u Republici Hrvatskoj;
- važnost podržavanja projekata i programa kojima se doprinosi razvoju lokalnih zajednica, volonterstva i međusektorske suradnje (uz uključivanje i rad s jedinicama lokalne i područne samouprave) te kojima se promiču vrijednosti civilnoga društva;
- uvođenje dodatne mobilnosti regionalnih mreža uključenih u partnerstvo s Nacionalnom zakladom na provođenju *Programa regionalnog razvoja i jačanja sposobnosti organizacija civilnoga društva na lokalnoj i regionalnoj razini* kako bi podrška kroz usluge informiranja, savjetovanja i izobrazbe bila dostupna i organizacijama u manjim i ruralnim sredinama;
- važnost institucionalne potpore koju Nacionalna zaklada dodjeljuje za stabilizaciju i/ili razvoj uduga te potrebu da se vodi računa o svim izazovima koji su bili pred udrugama u 2009. godini te uvođenju prilagodljivog iznosa postotka za programe samofinanciranja uz dodatno ulaganje Nacionalne zaklade u organiziranje raznih

oblika izobrazbe o programima samofinanciranja za udruge korisnice institucionalne potpore Nacionalne zaklade, ali i sve ostale zainteresirane organizacije civilnoga društva;

- daljnje unapređenje postupka prijave i odobravanja financijske potpore Nacionalne zaklade;
- potrebu unapređenja sustavne podrške neprofitnim medijskim projektima i unapređenje minimalnih standarda za provođenje Programske suradnje u području neprofitnih medija.

Navedene prijedloge Nacionalna zaklade je razmotrila i nakon rasprave o njima na sjednici Upravnog odbora održanoj 26. svibnja 2010. godine većina će biti uključena u pripremu uvjeta i kriterija natječaja i poziva za iskaz interesa koje će Nacionalna zaklada objaviti u 2010. godini.

Neki prijedlozi odnosili su se i na aktivnosti koje nije bilo moguće prihvatiti, kao na primjer:

- *uvođenje mogućnosti dodjele institucionalne potpore i za organizacije koje se financiraju prema posebnim propisima* zbog toga što bi to dovelo do udvostručenja financiranja istih aktivnosti iz istog izvora s obzirom da se prema odredbama posebnih propisa (zakona) pojedine vrste organizacija civilnoga društva financiraju putem nadležnih tijela državne uprave koja pak sredstva za to financiranje dobivaju iz istog izvora kao i Nacionalna zaklada, a to je državni proračun ili dio prihoda od igara na sreću;
- *ukidanje jednogodišnje stanke nakon prvog trogodišnjeg ciklusa institucionalne potpore* zbog toga što bi se na taj način onemogućila ova vrsta potpore većem broju udruga;
- *naknadnu dostavu propisane natječajne dokumentacije* zbog toga što je samo dosljednom primjenom propisanih uvjeta moguće jamčiti transparentnost natječajnog postupka.

Dosadašnji naponi Nacionalne zaklade i ono što uistinu čini razliku, u ma kako malom doprinosu kojim Nacionalna zaklada podržava razvoj civilnoga društva u našoj zemlji, je sustavnost i raznolikost njene podrške što će zacijelo biti obilježje i daljnjih aktivnosti.

Iako udio Nacionalne zaklade u ukupno dodijeljenim sredstvima organizacijama civilnoga društva u 2009. godini, prema podacima Vladinog Ureda za udruge, iznosi svega 5,6% i nalazi se na 6. mjestu davatelja potpora organizacijama civilnoga društva po veličini tog udjela, odmah iza Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, Ministarstva kulture, Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti i Savjeta za nacionalne manjine, ipak svojim raznovrsnim oblicima podrške omogućuje većem broju različitih vrsta organizacija civilnoga društva da ostvare podršku koja im je potrebna u cilju djelovanja za opće dobro.

U vremenima recesije i globalne financijske krize važno je napomenuti da je u 2009. godini, zahvaljujući ulaganjima Nacionalne zaklade u podršku organizacijama civilnoga društva omogućeno zapošljavanje odnosno radni odnos za ukupno **811** osoba odnosno uključivanje ukupno **3567** volonterki i volontera u provođenje odobrenih potpora.

Nacionalna zaklada zahvaljuje svima koji su sudjelovali u provedenom javnom savjetovanju jer su na taj način pridonijeli da se, iako u financijski vrlo ograničenom okviru, podrška Nacionalne zaklade dodatno unaprijedi i usredotoči na stvarne potrebe.

Unapređenja podrške Nacionalne zaklade bit će predstavljena tijekom mjeseca lipnja u okviru regionalnih predstavljanja *Kalendara objave natječaja i poziva za iskaz interesa za suradnju u 2010. godini*.